

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa W. N.

przeciwko S. S.A. w W.

o odszkodowanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 15 kwietnia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P.

z dnia 23 października 2019 r., sygn. akt III Pa [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 października 2019 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację pozwanej S. S.A. w W. od wyroku Sądu Rejonowego w J. z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie z powództwa W. N. o odszkodowanie.

Sąd Okręgowy uznał za prawidłowe ustalenia Sadu Rejonowego, że o ile nieobecność powoda w dniu 30 sierpnia 2018 r. istotnie była nieobecnością nieusprawiedliwioną i stanowiła przewinienie pracownicze, to jednak w całokształcie okoliczności sprawy powodowi nie można przypisać winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa. Powód w nawiązaniu do rozmowy telefonicznej z prezesem zarządu złożył wypowiedzenie umowy o pracę w dniu 30 sierpnia 2018 r.

Jednocześnie z uwagi na niewykorzystany urlop wypoczynkowy złożył też wniosek o ten urlop i zostawił go przełożonemu, w celu akceptacji przez T. N. Przełożony przyjął wniosek i przedłożył go T.N., który jednak nie zgodził się go podpisać. Wniosku nie podpisał także dyrektor. Pomimo tego nikt z wyżej wymienionych osób, ani też żaden pracownik kadr nie skontaktował się z powodem w celu przekazania mu decyzji. Sąd Okręgowy uznał, że z uwagi na dotychczasową praktykę stosowaną u pozwanego, powód miał prawo pozostawać w przekonaniu, że uzyskał zgodę na urlop. Ponadto Sąd Okręgowy podzielił ocenę Sądu Rejonowego co do braku skonkretyzowania drugiej z przyczyn uzasadniających rozwiązanie z powodem umowy o pracę w trybie dyscyplinarnym. W oświadczeniu pozwanego wskazano jedynie, że powód nie wykonał polecenia bezpośredniego przełożonego, bez wskazania, o jakie polecenie chodziło i w jakim terminie wystąpiło konkretne zdarzenie. Tym samym sposób, w jakim pozwana określiła przyczynę rozwiązania umowy o pracę, nie umożliwiał powodowi uzyskania niebudzącej wątpliwości wiedzy, co do istoty stawianych mu zarzutów, a w efekcie uniemożliwiał obronę przed nimi.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa materialnego: art. 100 k.p., art. 167¹ k.p., art. 52 § 1 pkt 1 k.p., art. 355 k.c., a także na naruszeniu przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy: art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 386 § 1 k.p.c., art. 385 k.p.c.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistą zasadność skargi. Skarżąca wskazała, że istotnym zagadnieniem prawnym wymagającym zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy jest rozpoznanie wykładni przepisów art. 52 § 1 pkt 1 k.p., art. 100 k.p., art. 167¹ k.p. oraz art. 355 k.c. Skarżąca podniosła, że w uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy stwierdził, że „chybione są również zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego - art. 52 § 1 pkt 1 k.p., art. 167¹ k.p. oraz art. 100 k.p.”, natomiast w treści uzasadnienia skupił się tylko na interpretacji art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Nadto skarżąca wskazała, że trudno się zgodzić z przyjętą przez Sąd Okręgowy interpretacją, iż zachowanie pracownika przejawiające się lekceważącym stosunkiem do obowiązków pracowniczych, naruszeniem interesów pracodawcy oraz rażącym niedbalstwem pracownika nie stanowi ciężkiego

naruszenia obowiązków pracowniczych. Odnosząc się do oczywistej zasadności skargi kasacyjnej za wystarczające skarżąca uznała powołanie się na stanowisko Sądu Okręgowego, że „chybione są również zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego – art. 52 § 1 pkt 1 k.p., art. 167¹ k.p. oraz art. 100 k.p. (s. 8 uzasadnienia wyroku), co determinowało rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego i jego błędną wykładnię.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie dostarcza powodów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Zagadnienie prawne nie może mieć charakteru kazuistycznego i zawierać szeregu szczegółowych założeń determinujących odpowiedź, jak i nie może służyć uzyskaniu przez skarżącego

odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2015 r., IV CSK 405/15, LEX nr 2160209). Skarżący ma obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią juretryczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., I UK 252/17, LEX nr 2533238). W rozpoznawanej sprawie skarżąca nie wywiązała się z powyższego obowiązku – nie wskazała wątpliwości prawnych związanych z przywołanymi przez nią przepisami, nie wskazała również możliwego rozwiązania problemu prawnego.

Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w skardze zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Dla stwierdzenia, że w sprawie tak rozumiana przesłanka wystąpiła, skarżąca powinna była wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinna była przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jej zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 r., I CSK 42/18, LEX nr 2508120). W rozpoznawanej sprawie wskazując na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, skarżąca przywołała jedynie w jednym zdaniu stanowisko Sądu Okręgowego odnoszące się do braku zasadności zarzutów apelacyjnych. W tym

miejscu należy zaznaczyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, LEX nr 2009500; z dnia 26 lutego 2016 r., V CSK 518/15, LEX nr 2015640; z dnia 24 września 2015 r., II PK 27/15, LEX nr 2019527).

Nadto łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990). Co jest sporne nie może być oczywiste (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15, LEX nr 2159122; z dnia 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13, LEX nr 1771724).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.